

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การรักษาความปลอดภัย เป็นหลักสูตรที่ได้เริ่มจัดให้มีการเรียนการสอนขึ้นในวิทยาลัยพลศึกษา ซึ่งเป็นสถานศึกษาสังกัดกรมพลศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2529 โดยปรัชญาของหลักสูตรนี้ มุ่งผลิตบุคลากรเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านสุขภาพ พละนาามัย และการรักษาความปลอดภัย (กรมพลศึกษา, 2529) ความเป็นมาของการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรนี้ได้เริ่มต้นจากที่กรมพลศึกษา (2529) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์สำรวจความต้องการบุคลากรในหน่วยงาน ภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจ พบว่า ควรจะมุ่งผลิตบุคลากรทางพลศึกษา ให้สนองความต้องการของตลาดแรงงานโดยเฉพาะในการจัดส่งเสริมการพลศึกษา กีฬา สุขภาพ และนันทนาการ ตลอดจนงานการรักษาความปลอดภัยในทรัพย์สิน ชีวิตบุคคลในองค์การ ซึ่งนับว่าเป็นงานที่กำลังมีความต้องการอย่างมากทั้งภาครัฐบาล และเอกชน การจัดการเรียนการสอนวิชารักษาความปลอดภัยนี้ จึงเป็นการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ของสังคมปัจจุบัน อันเป็นพื้นฐานในการคาดคะเน ความเปลี่ยนแปลง และความต้องการของสังคมไทย รายงานการวิเคราะห์ดังกล่าวพบว่าความต้องการบุคลากรทางด้านครูพลศึกษาลดลง ทั้งนี้ จากสาเหตุความอึดตัวในด้านความต้องการครูของสถานศึกษา การจำกัดประมาณจำนวนเพิ่มของข้าราชการตามนโยบายของรัฐ การลดลงของจำนวนประชากรที่ยังเป็นเด็ก เนื่องจากประสิทธิภาพในการคุมกำเนิดประชากรของประเทศ ทำให้จำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยพลศึกษาค่ากว่าเป้าหมาย และเนื่องจากปัญหาการว่างงานของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาสูงขึ้น ดังนั้น กรมพลศึกษาจึงพิจารณาเห็นว่าการผลิตครูพลศึกษา และสุขศึกษา เพื่อออกไปทำหน้าที่ผู้สอนในสถาบันการศึกษาเพียงอย่างเดียวมันอาจเกินความจำเป็นเสียแล้ว ควรลดจำนวนลงและหันมาผลิตบุคลากรทางพลศึกษาที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการของหน่วยงานอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานเอกชน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะรับบุคลากรทางการศึกษามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ ทวีพรปฐมกุล (2527) ที่กล่าวว่า รูปแบบในการ

ดำเนินงานของสถาบันผลิตบุคลากรพลศึกษานั้นควรปรับทิศทางในการผลิตบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของหน่วยงานภาคเอกชน

จากประเด็นความเป็นมาดังกล่าว กรมพลศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานระดับกรมในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมการออกกำลังกายของเยาวชน และประชาชน และผลิตครูพลศึกษา และสุขศึกษา เพื่อทำหน้าที่สอนและให้บริการชุมชนในฐานะผู้นำในด้านกีฬา และนันทนาการ ได้เริ่มเปลี่ยนแปลงทิศทางในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรเพื่อมุ่งเป้าหมาย ในการผลิตบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งต้องการบุคลากรทางด้านพลศึกษาไปดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ในด้านการจัดดำเนินงานส่งเสริมและบริหารงานพลศึกษา กีฬา สุขภาพ และนันทนาการ ตลอดจนการรักษาความปลอดภัยในองค์กรต่าง ๆ หน่วยงานของกรมฯ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการผลิตบุคลากรทางพลศึกษา สุขศึกษา และการรักษาความปลอดภัย ได้แก่ วิทยาลัยพลศึกษา ในความรับผิดชอบของกรมพลศึกษา ทั้ง 17 แห่ง คือ

1. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดเชียงใหม่
2. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดมหาสารคาม
3. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดยะลา
4. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชลบุรี
5. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดอุดรธานี
6. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดอ่างทอง
7. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชุมพร
8. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี
9. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสุโขทัย
10. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดกระบี่
11. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ
12. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร
13. วิทยาลัยพลศึกษา กรุงเทพฯ
14. วิทยาลัยพลศึกษา ลำปาง

15. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์
16. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
17. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดตรัง

ในการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรการรักษาความปลอดภัย นั้น วลีพรรณ สว่างอรุณ (2531) ได้ศึกษาและพบว่า กรมพลศึกษาได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงพลศึกษา และสุขศึกษา ฉบับ พ.ศ.2525 มาใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงพุทธศักราช 2529 ซึ่งประกาศใช้ในปีการศึกษา 2529 เป็นต้นไป และหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยนี้เป็นหลักสูตรที่กำหนดให้เรียน 2 วิชาเอกควบคู่กันไป อันได้แก่ วิชาเอกการรักษาความปลอดภัย และวิชาเอกพลศึกษา ผู้ที่จะเรียนสำเร็จตามหลักสูตรนี้จะต้องเรียนรายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 80 หน่วยกิต และมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 4 ภาคเรียนปกติ โดยมีโครงสร้างของหลักสูตรการรักษาความปลอดภัย ดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต
วิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต
วิชาเอกการรักษาความปลอดภัย	ไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต
วิชาเอกพลศึกษา	ไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต

หลักสูตรวิชาเอกการรักษาความปลอดภัยนั้น ในครั้งแรกได้เปิดสอนในวิทยาลัยพลศึกษาที่มีความพร้อมเพียง 5 วิทยาลัยเท่านั้น และต่อมาได้มีการวิเคราะห์ถึงความจำเป็นและความต้องการบุคลากรในด้านการรักษาความปลอดภัย จึงได้เปิดขยายเพิ่มขึ้นในวิทยาลัยพลศึกษาที่มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน และบริหารหลักสูตรวิชาเอกการรักษาความปลอดภัย รวมถึงปัจจุบันนี้มีจำนวน 8 วิทยาลัย ได้แก่

1. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดอุดรธานี
2. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดอ่างทอง
3. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

4. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดตรัง
5. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี
6. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสุโขทัย
7. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดลำปาง
8. วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร

และจากรายงานการวิจัยคาดว่า ความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคตต่อไป คงจะได้มีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาเอกรักษาความปลอดภัย ให้กระจายไปทั่วจนครบทุกวิทยาลัยพลศึกษา ทั้ง 17 แห่ง

รายงานการวิจัย เรื่องปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิชาเอกรักษาความปลอดภัยและวิชาเอกพลศึกษา พุทธศักราช 2529 ของวิทยาลัยพลศึกษา ซึ่ง วลีพรรณ สว่างอรุณ (2531) ได้สรุปปัญหาของผู้สอนหลักสูตรวิชาเอกการรักษาความปลอดภัยว่าจำนวนผู้สอนยังไม่เพียงพอ และการจัดสอนยังไม่ตรงตามความถนัด ปัญหาในเรื่องเอกสาร ตำรา คู่มือเกี่ยวกับวิชาเอกการรักษาความปลอดภัยยังขาดแคลน วิชาเอกการรักษาความปลอดภัยมีเนื้อหาที่ซ้ำซ้อน และมากเกินไปไม่สอดคล้องกับคาบเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน ส่วนในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านการรักษาความปลอดภัยนั้น ยังมีน้อย เพื่อเป็นการสนับสนุนวิชาชีพควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และมีการวางแผนให้มากขึ้นกว่าเดิม และควรมีการพัฒนาหลักสูตรรักษาความปลอดภัย ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะจากรายงานการวิเคราะห์ความต้องการบุคลากรพลศึกษา ในหน่วยงานภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจ (2529) ได้เสนอให้มีการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรการศึกษาระดับสูง วิชาเอกการรักษาความปลอดภัยและพลศึกษา เพื่อการวางแผนทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป

รายงานการวิจัยต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า วิทยาลัยพลศึกษาได้ทำการสร้างหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรการสอนวิชารักษาความปลอดภัยไปบ้างแล้วในบางส่วน แต่ก็ยังไม่ได้นำดำเนินการอย่างเป็นระบบ และครบวงจรดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2530) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร

เป็นกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ และต่อเนื่องแบบครบวงจร ระบบของหลักสูตรนั้นหมายถึง กลุ่มของสิ่งต่าง ๆ ที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันและมีปฏิสัมพันธ์กันโดยสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิด ส่วนรวมที่เป็นเอกภาพ การพัฒนาหลักสูตร สามารถแบ่งได้เป็น 3 ระบบ คือ ระบบร่าง หลักสูตร ระบบการนำเอาหลักสูตรไปใช้ และระบบการประเมินหลักสูตร ซึ่งทั้ง 3 ส่วนนี้ จะสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง

ในการพัฒนาหลักสูตร หรือปรับปรุงหลักสูตร ไม่ว่าจะจะเป็นหลักสูตรระดับใดก็ตาม กระบวนการที่สำคัญกระบวนการหนึ่งก็คือการประเมินหลักสูตร เพราะการประเมินหลักสูตร จะทำให้รู้คุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร สามารถจะนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ผลที่ได้จากการ ใช้หลักสูตรเป็นอย่างไร ข้อมูลซึ่งได้จากการประเมินหลักสูตรเหล่านี้ จะเป็นประโยชน์และมี คุณค่าอย่างยิ่งในการตัดสินใจเพื่อปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร อันจะเป็นประโยชน์ใน การนำหลักสูตร ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้โดยสะดวก ในเรื่องหลักสูตรจึงเป็น ความสำคัญและจำเป็นอย่างมาก เพราะหลักสูตรเป็นโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี ความรู้ ทักษะ ในด้านต่าง ๆ และสร้างเสริมให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายทาง การศึกษาที่กำหนดไว้

จากสภาพปัจจุบันดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนของ กรมพลศึกษา จึงมีความสนใจและเห็นว่า หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ. 2529 สาขาวิชาเอกการรักษาดมภัยของกรมพลศึกษา ควรจะได้รับการประเมินอย่าง เป็นระบบ เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่ถูกต้อง และนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรนี้ให้ เหมาะสมและชัดเจน มีคุณค่าต่อการตัดสินใจปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นต่อไป การประเมินหลักสูตรเป็นการใช้ผลจากการวัดในแง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมินแล้วนำมา พิจารณาสรุปว่าจะให้คุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนานั้นเป็นอย่างไร มีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใด และ ได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2525)

การประเมินหลักสูตรมีหลายรูปแบบ การจะใช้รูปแบบใดเป็นกรอบแนวคิดในการ ประเมินนั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมินหลักสูตรว่าต้องการประเมินสิ่งใด เลวี (Lewy, 1977) ได้จำแนกรูปแบบการประเมินหลักสูตรไว้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร เป็นการประเมินผลผลิตที่ได้จากหลักสูตร โดยยึดวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เป็นเกณฑ์ ควรใช้กับหลักสูตรที่ได้ผ่านการใช้เสร็จสิ้นลงไปแล้ว รูปแบบการประเมินหลักสูตรลักษณะนี้ได้แก่ รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (R.W. Tyler) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ ครอนบาค (L.J. Cronbach) และรูปแบบการประเมินของสคริพเวน (M. Scriven)

2. การประเมินคุณค่าของหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อดูว่าหลักสูตรนั้นสามารถนำไปใช้ในสภาพการณ์ที่กำหนดไว้ได้ดีเพียงใด ได้ผลคุ้มค่าหรือไม่ การประเมินลักษณะนี้เพื่อนำสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต นำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ เพื่อตัดสินคุณค่าของหลักสูตร การประเมินลักษณะนี้ใช้ได้กับหลักสูตรที่อยู่ในระหว่างดำเนินการใช้ (Formative Evaluation) และเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการใช้หลักสูตร (Summative Evaluation) รูปแบบการประเมินลักษณะนี้ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ สเต็ก (Robert E. Stake) และรูปแบบการประเมินของ โพรวิส (M. Provus)

3. การประเมินเพื่อการตัดสินใจ เป็นการประเมินเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจ โดยเชื่อว่าหลักสูตรที่ดีจะส่งผลกระทบต่อขนาด การประเมินหลักสูตรรูปแบบนี้คำนึงถึงการทำงานอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลรูปแบบการประเมินหลักสูตรของ ฟาย เดลตา แคปปา (Phi Delta Kappa) หรือที่เรียกโดยทั่วไปว่า แบบจำลองชิป (CIPP Model) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของ ดอริส ที โกว (Dorris T. Gow)

เนื่องจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ.2529 สาขาวิชาเอกการรักษามวลเนื้อของกรมพลศึกษานี้ เป็นหลักสูตรที่ได้เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงมาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงพลศึกษา ฉบับ พ.ศ.2525 และได้นำมาใช้ใน ปีการศึกษา 2529 โดยรับผู้มีความรู้พื้นฐานระดับ ปกศ.. พกศ.. ป.ป.. พล. หรือผู้สำเร็จ ประโยคเตรียมอุดมศึกษา หรือประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ และสายอาชีพ เข้าศึกษาต่อในระดับ ปกศ.สูง พลศึกษา สาขาวิชาเอกการรักษามวลเนื้อ เป็นเวลา 2 ปี และมีผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาเอกการรักษามวลเนื้อนี้ไปแล้ว 2 รุ่น คือรุ่นปีการศึกษา 2530 และรุ่นปีการศึกษา 2531 และในปัจจุบันหลักสูตรนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินการใช้

ยังไม่มีหน่วยงานใดได้ดำเนินการประเมินหลักสูตรนี้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ และสอดคล้องกับสภาพหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงตัดสินใจใช้รูปแบบการประเมินของ Phi Delta Kappa (The Phi Delta Committee Model) ที่เรียกโดยทั่วไปว่า แบบจำลองซิป (CIPP Model) ทั้งนี้เพื่อต้องการศึกษาว่าหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ.2529 การรักษาความปลอดภัยของกรมพลศึกษาสามารถผลิตนักศึกษา รักษาความปลอดภัยที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ ตรงตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้หรือไม่ เพียงใดและเพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการผลิต ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน สื่อทัศนูปกรณ์ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่เรียน กระบวนการผลิต ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน รวมทั้งผลผลิตของหลักสูตร คือนักศึกษาสาขาวิชาเอกการรักษาความปลอดภัย 2 รุ่น และเนื่องจากผู้วิจัยเป็นเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนของกรมพลศึกษา ซึ่งมีความสนใจในเรื่องการวางแผนการบริหารหลักสูตร และตระหนักถึงสภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตร การรักษาความปลอดภัยอย่างมาก จึงสนใจที่จะทำการประเมินสภาพหลักสูตรนี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อค้นพบที่จะนำไปเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาหลักสูตรของกรมพลศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพผู้เรียนและสังคม ทั้งนี้เพื่อให้สามารถผลิตนักศึกษา สาขาวิชาเอกการรักษาความปลอดภัยที่มีคุณภาพเหมาะสมที่จะออกไปปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ.2529 สาขาวิชาเอกการรักษาความปลอดภัย กรมพลศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ.2529 ของกรมพลศึกษา สาขาวิชาเอกการรักษาความปลอดภัย ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. หลักสูตรที่ทำการประเมินคือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ.2529 ของกรมพลศึกษา สาขาวิชาเอกการรักษาความปลอดภัย

2. กรอบของการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ จะใช้กรอบการประเมินหลักสูตรตามแบบจำลองซิป (CIPP Model) โดยมีมุ่งประเมินส่วนต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation) คือ การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก และสภาพของหลักสูตร ดังนี้

2.1.1 สภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ การประเมินความสอดคล้องของจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับวัตถุประสงค์และนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) กรมพลศึกษา กับวัตถุประสงค์และนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ของกระทรวงศึกษาธิการ

2.1.2 สภาพของหลักสูตร ได้แก่ การประเมินความสอดคล้องของความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร

2.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) คือ การประเมินความเหมาะสมสอดคล้องของปัจจัยเบื้องต้น คือ อาจารย์ นักศึกษา และส่วนประกอบอื่น ๆ ที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

2.2.1 อาจารย์ ได้แก่ จำนวนอาจารย์ ความรู้ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหา ความเอาใจใส่ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

2.2.2 นักศึกษา ได้แก่ พื้นความรู้ ระดับสติปัญญา

2.2.3 ส่วนประกอบอื่น ๆ ที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ตำรา สื่อทัศนูปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ สถานที่เรียน

2.3 การประเมินกระบวนการผลิต (Process Evaluation) คือ ประเมินความเหมาะสมสอดคล้องของการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล การเรียนการสอน ดังนี้

2.3.1 การจัดการเรียนการสอน ได้แก่ กระบวนการการเรียน การสอน เทคนิคและวิธีการสอน บรรยากาศการเรียนการสอน

2.3.2 การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน ได้แก่ ความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนกับความมุ่งหมายของเนื้อหา ความครอบคลุมที่มีต่อเนื้อหาวิชา ความเหมาะสมของวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

ความยุติธรรมของการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนการสอน การปรับปรุงการสอนของอาจารย์

2.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) คือ การประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง พ.ศ.2529 สาขาวิชาเอกการรักษาความปลอดภัย กรมพลศึกษา ตามความมุ่งหมายของหลักสูตรนี้ ได้แก่ คุณลักษณะทั่วไป และคุณลักษณะด้านวิชาชีพ

ประโยชน์ของการวิจัย

1. เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจสำหรับผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ในการดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตร การรักษาความปลอดภัย เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดียิ่งขึ้น
2. รูปแบบของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้กับกรมพลศึกษาในการประเมินหลักสูตร ทั้งระบบในสาขาวิชาเอกอื่น ๆ ต่อไป

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. สำหรับการประเมินบริบท จะประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกด้านนโยบายและความต้องการของสังคมทางด้านการรักษาความปลอดภัย จะไม่เกี่ยวข้องกับการประเมินสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัย
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการผลิต จะประเมินอาจารย์ นักศึกษา และส่วนประกอบอื่น ๆ ที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยไม่เกี่ยวข้องกับการประเมินการจัดสรรงบประมาณ
3. การประเมินกระบวนการผลิตจะประเมินการจัดการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน โดยอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น
4. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง พ.ศ.2529 สาขาวิชาเอกการรักษาความปลอดภัยของกรมพลศึกษานี้ จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามจึงตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และเป็นอิสระต่อกัน

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบ โดยติดตามผลผู้เรียนตั้งแต่เข้าสู่หลักสูตร จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา และออกสู่อำชีพหรือศึกษาต่อช่วงระยะเวลาหนึ่ง แล้วจึงประเมินซึ่งจะต้องใช้เวลาอย่างน้อย 2-3 ปี แต่เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา และงบประมาณ ผู้วิจัยจึงเลือกทำการศึกษาในลักษณะภาคตัดขวาง (Cross Sectional Study) คือ ศึกษาในเวลาเดียวกันจากประชากรที่แตกต่างกัน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีศัพท์ที่มีความหมายเฉพาะ ดังนี้

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ.2529 ของกรมพลศึกษา สาขาวิชาเอกการรักษามวลกล้ามเนื้อ

วิทยาลัยพลศึกษา หมายถึง วิทยาลัยพลศึกษาในสังกัดกรมพลศึกษาที่เปิดสอน สาขาวิชาเอกการรักษามวลกล้ามเนื้อในปีการศึกษา 2532 นี้ รวมทั้งสิ้น 8 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดอุดรธานี, วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดอ่างทอง, วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชัยภูมิ, วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ, วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี, วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสุโขทัย, วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดลำปาง และวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร

อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่การจัดการเรียนการสอนวิชาในสาขาวิชา การรักษามวลกล้ามเนื้อ ตามรายวิชาในโครงสร้างของหลักสูตรนี้ ซึ่งเปิดทำการสอนทั้ง 8 วิทยาลัยพลศึกษาดังกล่าว

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง สาขาวิชาเอกการรักษามวลกล้ามเนื้อ ชั้นปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพลศึกษา ทั้ง 8 แห่งในปีการศึกษา 2532 นี้

ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร
 วิชาการศึกษาชั้นสูง พ.ศ.2529 ของกรมพลศึกษา สาขาวิชาเอกการรักษามวลอดมัย
 ทั้ง 2 รุ่น คือ รุ่นปีการศึกษา 2530 และ 2531

นายจ้าง หมายถึง ผู้ว่าจ้าง หรือหัวหน้างาน หรือผู้บังคับบัญชาโดยตรง ใน
 หน่วยงาน ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่

อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง อาจารย์ประจำสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ
 ดูแลผู้สำเร็จการศึกษาที่ไปศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย ได้แบ่งขั้นตอนและวิธีการวิจัยดังนี้ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

อาจารย์	ในวิทยาลัยพลศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรนี้	จำนวน	204	คน
นักศึกษา	ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเอกการรักษามวลอดมัย	จำนวน	373	คน
ผู้สำเร็จการศึกษา	ตามหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาการศึกษา ชั้นสูง สาขาวิชาเอกการรักษามวลอดมัย	จำนวน	195	คน
	รวม 2 รุ่น เป็นผู้ประกอบอาชีพประมาณร้อยละ 39.77 ศึกษาต่อร้อยละ 45.46 และยังไม่มียานทำ ร้อยละ 14.77			
นายจ้าง	ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ไปประกอบอาชีพ	จำนวน	70	คน
อาจารย์ที่ปรึกษา	ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ไปศึกษาต่อ	จำนวน	80	คน

กลุ่มตัวอย่าง

จากกลุ่มประชากรข้างต้น ใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1970) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = กลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = 0.05

วิธีสุ่มตัวอย่าง เพื่อหากกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการดังนี้

อาจารย์ ใช้จำนวนประชากรทั้งหมดที่ทำหน้าที่การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสาขาวิชาเอกการศึกษาคความปลอดภัย ซึ่งเปิดสอนขณะนี้จำนวน 8 วิทยาลัย รวม 204 คน

นักศึกษา ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้เทียบอัตราส่วนจากนักศึกษาแต่ละวิทยาลัย จำนวน 193 คน

ผู้สำเร็จการศึกษา ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 131 คน

นายจ้าง คิดจากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพแล้ว จำนวน 49 คน โดยที่นายจ้าง 1 คน อาจเป็นผู้ให้ข้อมูลเพื่อประเมินผู้สำเร็จการศึกษาได้หลายคน

อาจารย์ที่ปรึกษา คิดจากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อ จำนวน 55 คน โดยที่อาจารย์ที่ปรึกษา 1 ท่าน อาจเป็นผู้ให้ข้อมูล เพื่อประเมินผู้สำเร็จการศึกษาได้หลายคน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างความมุ่งหมายของหลักสูตรกับ วัตถุประสงค์และนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6

(พ.ศ.2530-2534) กรมพลศึกษา และแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม
 ระยะเวลาที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ของกระทรวงศึกษาธิการ

2. แบบประเมินแยกตามกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 5 กลุ่ม ดังนี้

แบบประเมินสำหรับอาจารย์ผู้สอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ ความมุ่งหมายของ
 หลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร

ตอนที่ 3 แบบประเมินเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ อาจารย์
 นักศึกษา ส่วนประกอบอื่น ๆ ที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เช่น ตำรา โสตทัศนูปกรณ์
 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ สถานที่เรียน

ตอนที่ 4 แบบประเมินเกี่ยวกับกระบวนการผลิต ได้แก่ การจัด
 การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ตอนที่ 5 แบบประเมินเกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ คุณลักษณะ
 ทวีไปของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา

แบบประเมินสำหรับนักศึกษา เป็นผู้ตอบ แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร

ตอนที่ 3 แบบประเมินเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ อาจารย์
 นักศึกษา ส่วนประกอบอื่น ๆ ที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เช่น ตำรา โสตทัศนูปกรณ์
 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติสถานที่เรียน

ตอนที่ 4 แบบประเมินเกี่ยวกับกระบวนการผลิต ได้แก่ การจัด
 การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

แบบประเมินสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา เป็นผู้ตอบ แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร

ตอนที่ 3 แบบการประเมินเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น

ตอนที่ 4 แบบประเมินเกี่ยวกับกระบวนการผลิต

แบบประเมินสำหรับนายจ้าง เป็นผู้ตอบ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินเกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ คุณลักษณะทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา

แบบประเมินสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นผู้ตอบ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินเกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ คุณลักษณะทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร การประเมินหลักสูตร หลักสูตรของประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ.2529 สาขาวิชาเอกการรักษาความปลอดภัย กรมพลศึกษา แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) กรมพลศึกษา และแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ของกระทรวงศึกษาธิการ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาสร้างเครื่องมือตามกรอบการประเมินของชิป (CIPP Model)
3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านการประเมินหลักสูตร และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง สาขาวิทยาการักษาความปลอดภัย เพื่อตรวจสอบความตรงในเนื้อหาและความครอบคลุมของปัญหาที่ต้องการจะศึกษา
4. ปรับเครื่องมือเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้การวิเคราะห์เอกสาร และประเมินหลักสูตร

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตรกับปัจจัยภายนอก ได้แก่ วัตถุประสงค์และนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะเวลาที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) กรมพลศึกษา กับวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ระยะเวลาที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ของกระทรวงศึกษาธิการ ใช้วิธีรวบรวมข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ และนักศึกษาระดับปริญญาเอกการรักษาคความปลอดภัย ปัจจุบันใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำแบบประเมินสำหรับอาจารย์ 204 ชุด สำหรับนักศึกษา 193 ชุด พร้อมหนังสือนำส่งจากอธิบดีกรมพลศึกษา ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา เพื่อมอบให้ฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยพลศึกษาทั้ง 8 แห่ง ดำเนินการ และนำส่งทางไปรษณีย์ต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษา นายจ้างและอาจารย์ที่ปรึกษา ใช้วิธีการเก็บทางไปรษณีย์ โดยส่งแบบประเมินถึงผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 2 รุ่น จำนวน 131 คน โดยทำหนังสือส่งจากกรมพลศึกษาขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษา และสถานประกอบการต่าง ๆ โดยแยกส่ง ดังนี้

3.1 ส่งให้ผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังไม่มีงานทำ คนละ 1 ชุด จำนวน 27 ชุด

3.2 ส่งให้ผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพแล้วคนละ 2 ชุด คือ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา และนายจ้างของตน อย่างละ 49 ชุด

3.3 ส่งให้ผู้สำเร็จการศึกษาและกำลังศึกษาต่อ คนละ 2 ชุด คือ สำหรับผู้ศึกษาต่อ 1 ชุด และอาจารย์ที่ปรึกษา 1 ชุด อย่างละ 55 คน โดยให้ผู้สำเร็จการศึกษา เป็นผู้ส่งแบบประเมินให้กับนายจ้างและอาจารย์ที่ปรึกษาของตน และส่งคืนทางไปรษณีย์เช่นกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยภายนอก วิเคราะห์โดยหาความสอดคล้องของความมุ่งหมายของหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะเวลาที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) กรมพลศึกษา กับวัตถุประสงค์และแผนพัฒนา

การศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ของกระทรวง
ศึกษาธิการ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมิน
โครงสร้างของหลักสูตร ซึ่งประเมินโดยอาจารย์วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

3. ข้อมูลการประเมินความมุ่งหมายของหลักสูตร ข้อมูลการประเมินเนื้อหา
สาระของหลักสูตร ซึ่งประเมินโดยอาจารย์ และนักศึกษา ข้อมูลการประเมินเกี่ยวกับปัจจัย
เบื้องต้น ๆ กระบวนการผลิต ซึ่งประเมินโดยอาจารย์ นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา
ข้อมูลเกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตร ซึ่งประเมินโดยอาจารย์ นายจ้าง และอาจารย์ที่ปรึกษา
ของผู้สำเร็จการศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่ามัธยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และ
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินเนื้อหาสาระของหลักสูตร ซึ่งประเมินโดยผู้สำเร็จ
การศึกษา ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 เรื่องระดับความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ วิเคราะห์
โดยใช้ค่ามัธยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับ
ส่วนที่ 2 เรื่องระดับความเพียงพอของเนื้อหา วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

การนำเสนอผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยจะเสนอตามลำดับดังนี้คือ

บทที่ 1 บทนำประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา, วัตถุประสงค์
ของการวิจัย, ขอบเขตของการวิจัย, ประโยชน์ของการวิจัย, ข้อตกลงเบื้องต้น,

ข้อจำกัดของการวิจัย, ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย, วิธีดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล
และการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย, ประชากร
และกลุ่มตัวอย่าง, เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย, การเก็บรวบรวมข้อมูล, การวิเคราะห์ข้อมูล,
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ผลการวิเคราะห์สถานภาพของ ผู้ตอบแบบประเมิน, ผลการวิเคราะห์การประเมินบริบท, ผลการวิเคราะห์การประเมิน ปัจจัยเบื้องต้น, ผลการวิเคราะห์การประเมินกระบวนการ, ผลการวิเคราะห์การประเมิน ผลผลิต

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในส่วนสุดท้ายจะเป็นบรรณานุกรมและภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย